

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
 tarnybos direktoriaus

2004 m. spalio mėn. 18 d.
isakymu Nr. V(9)-134

**NAFTOS IR JOS PRODUKTŲ ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMO
SPROGIOJE APLINKOJE DARBO VADOVO
MOKYMO PROGRAMA**

Programos kodas: 560052413

Suteikiama teisė dirbti naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogyje aplinkoje darbo vadovu

Mokymosi trukmė: 50 val.

Minimalus išsilavinimas: aukštesnysis techninis

PROGRAMA SUDERINTA:

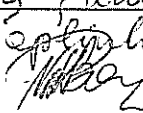
Lietuvos Respublikos Vyriausiasis
valstybinis darbo inspektorius

M. PLUKTAS
2004 m. 10 mėn. 15 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo ekspertų komisijos išvados:

*Mokymo programa atitinka darbo rinkos profesinio
mokymo bendrus ir specialius reikalavimus ir tinka
mokyti naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo
sprogyje aplinkoje darbu vadovus.*

Komisijos pirmininkas

V. Baranauskas

2004 m. 11 mėn. 24 d.

PROGRAMOS ANOTACIJA

Naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovo mokymo programa skirta mokyti asmenis, kurie vadovaus darbams, susijusiems su naftos ir jos produktų transportavimu, priėmimu, laikymu ir pardavimu, panaudojant skystų medžiagų talpyklas.

Darbas su nafta ir jos produktais priskiriamas prie pavojingų darbų, naftos talpyklos – prie potencialiai pavojingų įrenginių, todėl visi susiję darbuotojai yra privalomai mokomi atitinkamų teisės aktų nustatyta tvarka.

Mokymo trukmė 2 savaitės (50val.)

Mokytis naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovu gali būti ne jaunesnis kaip 18 metų asmuo, turintis aukštesnįjį techninį išsilavinimą.

Asmenys, baigę mokymą pagal šią programą, įgyja specialių ir bendrųjų darbuotojų saugos ir sveikatos žinių, o taip pat žinių, būtinų jiems vadovaujant darbams su potencialiai pavojingais įrenginiais bei pavojingiems darbams.

Asmenims, baigusiems mokymą, išduodamas valstybės pripažintas mokymo programos baigimo pažymėjimas (kodas 1114) ir atestacijos pažymėjimas.

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

SUDERINTA

Chemijos pramonės įmonių
asociacijos prezidentas

2004 m. 12 mėn. 18 d.

Sirvydis

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus

2004 m. lapelis mėn. 18 d.
įsakymu Nr. V(9)-134

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Mokymo programos pavadinimas: NAFTOS IR JOS PRODUKTŲ ĮRENGINIŲ
EKSPLOATAVIMO SPROGIOJE APLINKOJE DARBO VADOVO

Turi žinoti:

- 1) Pavojingų cheminių medžiagų klasifikavimą ir ženklavimą;
- 2) Naftos ir jos produktų savybes;
- 3) Talpyklų konstrukcijas ir pagrindinius reikalavimus projektavimui bei gamybai;
- 4) Naftos ir jos produktų technologinių vamzdinių bei siurblių įrengimo sąlygas;
- 5) Reikalavimus pagalbiniam naftos produktų degalinių įrengimams;
- 6) Naftos ir jos produktų priėmimo, laikymo ir išpylimo tvarką;
- 7) Elektros įrangos sprogyje aplinkoje naudojimo tvarką;
- 8) Apsaugos nuo žaibo poveikio būdus;
- 9) Avarinių situacijų likvidavimo planų ruošimo tvarką;
- 10) Darbų su atvira ugnimi vykdymo tvarką;
- 11) Paskyrų - leidimų atlikti pavojingus darbus išdavimo tvarką;
- 12) Pavojingų darbų su dujomis vykdymo tvarką;
- 13) Pagrindinius darbo teisės aktų reikalavimus;
- 14) Darbuotojų psichologinio klimato mažame kolektyve ypatumus;
- 15) Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogyje aplinkoje, saugos ir sveikatos normatyvinių dokumentų reikalavimus;
- 16) Darbuotojų instruktavimo ir mokymo saugos ir sveikatos srityje tvarką;
- 17) Asmeninių apsaugos priemonių parinkimo ir skyrimo tvarką;
- 18) Naftos barų ir degalinių priešgaisrinės saugos reikalavimus;
- 19) Gamtos saugos reikalavimus dirbant su nafta ir jos produktais;

Turi mokėti:

- 1) Organizuoti darbus pagal darbuotojų saugos ir sveikatos normatyvinių dokumentų reikalavimus;
- 2) Organizuoti darbus pagal cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo ir kitų norminių dokumentų reikalavimus;
- 3) Organizuoti darbus vadovaujantis prekių apskaitos tvarka;
- 4) Pildyti saugos duomenų lapus;
- 5) Organizuoti avarijų lokalizavimą, likvidavimą ir gaisrų gesinimą;
- 6) Nustatyti ir įvertinti riziką darbe ir imtis prevencijos priemonių savo kompetencijos ribose;
- 7) Parinkti asmenines apsaugos priemones;
- 8) Įforminti technologinių schemų pakeitimą;
- 9) Naudotis naftos produktų ir dujų analizės prietaisais;
- 10) Organizuoti gelbėjimo darbus bei suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam;
- 11) Tirti nelaimingus atsitikimus, incidentus, avarijas darbe bei juos įforminti;
- 12) Organizuoti pavojingų darbų su dujomis (dujų atžvilgiu pavojingų darbų) vykdymą.

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus

2004 m. Spalis mėn. 18 d.
įsakymu Nr. V191-134

MOKYMO PLANAS

Programos pavadinimas: NAFTOS IR JOS PRODUKTŲ ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMO
SPROGIOJE APLINKOJE DARBO VADOVO MOKYMO PROGRAMA

Minimalus išsilavinimas: aukštesnysis techninis

Mokymo trukmė: 50 val.

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Skiriama valandų	
		Viso	Iš jų prakt.užs.
1.	Darbo teisė, darbo psichologija	4	-
2.	Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai	8	-
3.	Potencialiai pavojingi įrenginiai, pavojingi darbai	3	-
4.	Naftos talpyklų konstrukcija	3	-
5.	Naftos ir jos produktų barų bei degalinių įrengimai, jų eksploatavimas.	5	-
6.	Naftos ir jos produktų priėmimas, laikymas ir išdavimas.	2	-
7.	Prekių mokslo pagrindai	3	-
8.	Priešgaisrinė sauga, žaibosauga, gamtosauga	6	-
9.	Pirmoji pagalba nukentėjus, veiksmai avarijų atveju	4	1
10.	Praktinis mokymas, praktinė užduotis	12	12
	VISO:	50	13

Baigiamajam žinių tikrinimui kiekvienam egzaminuojamajam skiriama iki 30 min.

Sudarė: UAB "Sabelija" Mokymų centras

MOKYMU REIKALINGA

I. Teoriniam mokymui:

1. Rašymo lenta, ekranas;
2. Demonstracinė technika;
3. Skaidrės ar plakatai:
  - * darbuotojų saugos ir sveikatos 5 vnt.
  - * naftos talpyklų konstrukcijos 5 vnt.
4. Saugos ir sveikatos ženklų komplektas;
5. Naftos barų ir degalinių įrangos fotografijos;
6. Naftos barų ir degalinių įrangos brėžiniai arba maketai (uždaromosios armatūros, siurblių, kontrolės, matavimo bei saugos įtaisų ir pan.);
7. Matavimo, saugos ir kontrolės prietaisų pavyzdžiai (monometrai, liniuotės, metrolazdele ir kt.);
8. Nedidelių naftos barų ir degalinių pavyzdiniai projektai – brėžiniai;
9. Asmeninės apsauginės priemonės (spec.drabužiai, pirštinės, batai, respiratoriai)
10. Priemonės, reikalingos mokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam (tvarsčiai, varžčiai, maketai ir kt.);
11. Mokymo medžiaga mokytojui ir dalyviui,
12. Literatūra apie naftą ir jos produktus,
13. Dalomoji medžiaga (praktiniai uždaviniai) mokiniui,
14. Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugos ir sveikatos priežiūrą Lietuvos Respublikoje:
  - Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas,
  - Lietuvos Respublikos darbo kodeksas,
  - Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas,
  - Nelaimingų atsitikimų tyrimo nuostatai,
  - Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai ir kt.

REIKALAVIMAI MOKYMO PERSONALUI

Darbo rinkos profesinį mokymą vykdančių profesijos mokytojų, dėstytojų, praktinio mokymo instruktorių kvalifikacija turi atitikti Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintus bendruosius kvalifikacinius reikalavimus:

- turėti aukštąjį išsilavinimą;
- turėti galiojančias naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovo bei apdirbamosios pramonės įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialisto atestacijas;
- turėti nemažesnę kaip vienerių metų darbo patirtį darbuotojų saugos ir sveikatos srityje;
- turėti pedagoginių, psichologinių ir mokymo metodikos žinių pagrindus, kuriuos gali įgyti specialiuose įvadinio pedagoginio-psichologinio mokymo kursuose.

Pagal išvardintus reikalavimus pedagogų kvalifikacijai darbo rinkos profesijos mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai privalo atestuotis ne vėliau kaip per vienerius metus nuo įsidarbinimo mokymo įstaigoje pradžios. Pedagoginė atestacija atliekama vadovaujantis darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus

200__ m. _____ mėn. ____ d.
įsakymu Nr. _____

ATSKIRŲ MOKYMO DALYKŲ PROGRAMA

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Skiriama valandų	
		Viso	Iš jų prakt.užs.
1.	Darbo teisė, darbo psichologija	4	-
1.1.	Įdarbinimas, atleidimas iš darbo, drausminės nuobaudos	1	-
1.2.	Darbo ir poilsio laikas, viršvalandžiai, atostogos	2	-
1.3.	Darbo kolektyvo psichologiniai aspektai	1	-
2.	Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai	8	-
2.1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos priežiūra Lietuvos Respublikoje	2	-
2.2.	Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimas, ženklinimas ir apskaita	1,5	-
2.3.	Vietų, kuriose gali susidaryti sprogį aplinka, klasifikavimas ir žymėjimas	0,5	-
2.4.	Instruktavimas ir mokymas darbuotojų saugos ir sveikatos srityje	1	-
2.5.	Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimas ir apskaita	1	-
2.6.	Profesinės rizikos įvertinimas, triukšmo mažinimas ir prevencija darbo aplinkoje. Asmeninių apsaugos priemonių parinkimas.	2	-
3.	Potencialiai pavojingi įrenginiai, pavojingi darbai	3	-
3.1.	PPI įstatymas, kategorijos, sąrašai	1	-
3.2.	Pavojingi darbai, reikalavimai juos dirbantiems. Darbas sprogioje aplinkoje	1,25	-
3.3.	Vietų, kuriose gali susidaryti sprogį aplinka, naudotinos įrangos ir apsauginės sistemos parinkimo kriterijai	0,75	-
4.	Naftos talpyklų konstrukcija	3	-
4.1.	Metalų savybės, korozija, apsauga nuo korozijos	2	-
4.2.	Talpyklų klasifikavimas	1	-
5.	Naftos ir jos produktų barų bei degalinių įrengimai, jų eksploatavimas.	5	-

5.1.	Technologiniai vamzdiniai ir jų įrengimas, jų armatūra	1	-
5.2.	Uždarojoji armatūra naftos produktams	1	-
5.3.	Pavojingų cheminių medžiagų elektriniai ir hidrauliniai siurbliai	1	-
5.4.	Kontrolės ir matavimo prietaisai naftos įmonėse	1	-
5.5.	Saugos ir signalizacijos įtaisai, jų panaudojimas ir priežiūra	1	-
6.	Naftos ir jos produktų priėmimas, laikymas ir išdavimas.	2	-
7.	Prekių mokslo pagrindai	3	-
7.1.	Prekių apskaitos taisyklės, darbas su kasos aparatu	2	-
7.2.	Klientų psichologijos pagrindai	1	-
8.	Priešgaisrinė sauga, žaibosauga, gamtosauga	6	-
8.1.	Priešgaisrinės saugos dokumentai, reguliuojantys darbą su nafta ir jos produktais	1	-
8.2.	Priešgaisrinės saugos reikalavimai naftos barų ir degalinių teritorijoms bei patalpoms	2	-
8.3.	Pirminės gaisro gesinimo priemonės, veiksmų kilus gaisrui planas	1	-
8.4.	Apsauga nuo žaibo	1	-
8.5.	LAND-1, LAND-9, LAND-35 reikalavimai naftos produktų transportavimui ir saugojimui, LOJ kiekio nustatymas	1	-
9.	Pirmoji pagalba nukentėjus, veiksmai avarijų atveju	4	1
9.1.	Pirmoji pagalba traumos atveju	1	-
9.2.	Pirmoji pagalba apsinuodijimo atveju	1	-
9.3.	Dirbtinio kvėpavimo, uždaro širdies masažo atlikimas	2	1
10.	PRAKTINIS MOKYMAS, PRAKTIŠKŲ UŽDUOTIS	12	12
10.1	Paskyros – leidimo išdavimas, specialusis instruktavimas talpyklos valymo darbams	4	4
10.2.	Ugnies darbų sprogioje aplinkoje atlikimui reikalingi dokumentai, darbų organizavimas	4	4
10.3.	Degalinės prekių apskaitos dokumentų pildymo tvarka	4	4
	VISO:	50	13

BAIGIAMASIS ŽINIŲ TIKRINIMAS IR VERTINIMAS

Baigiamasis žinių patikrinimas organizuojamas, vadovaujantis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendraisiais nuostatais.

Naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovus, atestuoja mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų atestacijos komisija. Komisijos nariai turi turėti ne mažesnę kaip 3 metus darbo stažą darbuotojų saugos ir sveikatos srityje. Komisijos pirmininku mokymo įstaigos vadovas skiria vieną iš komisijos narių.

Atestacinės komisijos sudėtyje privalo būti darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistas, asmuo, turintis galiojančią tos pačios rūšies potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistro pažymėjimą, valstybinis darbo inspektorius.

Dėstytojas, vykdęs mokymą egzaminuojamoje grupėje, atestacijoje gali dalyvauti be sprendžiamojo balso.

Atestacijos metu tikrinamos teorinės žinios ir vertinama praktinė užduotis. Praktinė užduotis atliekama ne vėliau kaip po dviejų savaitių pasibaigus teoriniam mokymui ir rašytine forma praktinės užduoties ataskaita pateikiama mokymo įstaigai. Atestacija vykdoma tuomet kai praktinė užduotis teigiamai įvertinama mokymo įstaigoje. Atestacijos metu praktinės užduoties ataskaitą atestuojamasis trumpai pristato komisijai. Komisija atskirai vertina teorinę ir praktinę atestacijos dalį. Asmenims, kurių teorinių žinių ir praktinės užduoties įvertinimai yra ne žemesni kaip 7 balai pagal 10 balų sistemą, išduodamas mokymo programos baigimo pažymėjimas (kodas 1114) ir atestacijos pažymėjimas.

Atestuojamojo žinias įvertinus nepatenkinamai, leidžiama pakartotinai jas tikrinti ne anksčiau kaip po dviejų savaitių.

Komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokole.